

وقایع اتفاقیه

ماهنامه‌ی فرهنگی - اجتماعی
انجمن علوم اجتماعی دانشگاه الزهراء(س)
شماره دوم / اردیبهشت ۱۴۰۰

سخن سردبیر

بسمه تعالیٰ

مهدیه احمدی
مدیر مسئول سردبیر نشریه
وقایع التفاقيه و دبیر
انجمن علمی دانشجویی علوم
اجتماعی دانشگاه الزهراء(س)

هر نشریه علمی – فرهنگی بشرط دهندهٔ یک مسیر روش‌ن برای آینده است. به خصوص نشریات علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی که با ماهیت انتقادی خود به پیشرفت و ارتقای جامعه کمک به سزاوی دارد.

مانیز با عنایت پروردگار تلاش کردیم قدمی در این مسیر برداریم تا بتوانیم موثر واقع شویم. جامعه‌شناسی را شاید بتوان تلاشی برای فهم آنچه در جامعه و در تعاملات انسانی رخ می‌دهد، دانست. حقیقت امر این است که ما برای داشتن زندگی سالم و روبه رشد نیازمند شناخت و مطالعه هستیم.

در این نسخه از نشریهٔ وقایع التفاقيه انعکاس دهندهٔ بخشی از رویدادها یی هستیم که شاید صحبت از آن‌ها لازم و مهم باشد. امیدواریم مطلوب واقع شود.

سپاس از توجه شما
مهدیه احمدی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شنلسانمه

فهرست

۳ / ظاهرت را می دانیم،
درونت چیست؟

صاحب امتیاز:

انجمن علمی دانشجویی
علوم اجتماعی دانشگاه الزهرا (س)

۴ / روز جهانی کتاب

۶ / سلبریتی های مجازی

مدیر مسئول و سردیر :

۸ / خدمت سربازی

مهدیه احمدی

۱۰ / مطبوعات آزاد

ویراستار:

زینب سادات حسینی فر

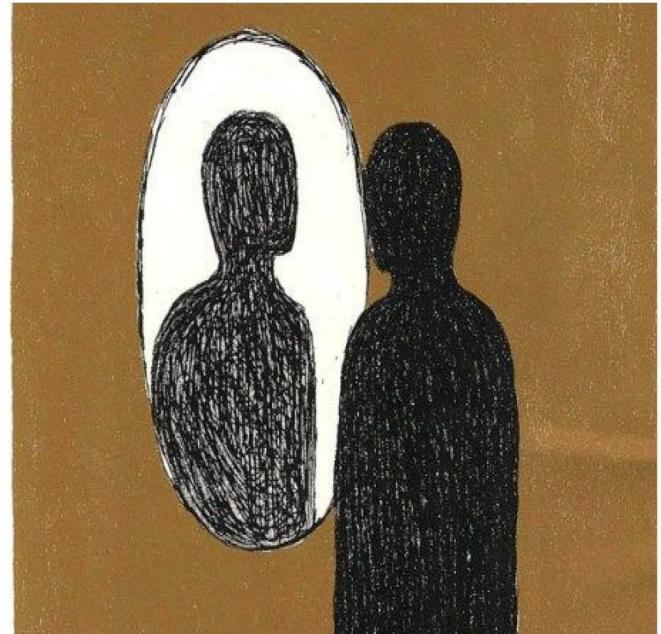
۱۴ / سایه‌ی سنگین کرونا

۱۵ / کتاب بخوانیم

این دوران بیشتر از هر زمان دیگری به ما نشان میدهد که دنیا هیچ نقطه‌ای برای تکیه کردن ندارد و جمله‌ی (از او بعید است) عجیب ترین جمله‌ی دنیاست چون از هر کسی هر کار برمی‌آید. امان از دقیقه‌هایی که نفسمان را گرفت، امان از اعتماد‌هایی که در چند دقیقه به لجن کشیده شد. امان از اعتباری که در ۱۷ دقیقه از بین رفت و امان از دقایقی که افراد خود واقعی شان را نشان می‌دهند لحظه‌هایی که دیگر نه متنی وجود دارد نه تمرینی برای مظلوم نمایی... آنچه یک نفس را بر زندگی افرادی برتری می‌دهد درجه‌ی وصال و دوستی سنت نه شهرت، محبوبیت و اعتماد فردی. گرچه فکر نمی‌کنم در این دنیا نفسی بر زندگی ای ارجحیت داشته باشد و صاحب نفس با داد و قال آن را بیان کند. جو ویدن نام و پیدا کردن شهرت دلیلی برای برتری نیست و تنها باعث می‌شود انسان با سرعت بیشتری به پایین سقوط کند.

شاید مهم ترین درس این اتفاقات برای ما این باشد که هیچ کسی ارزش تقدس بیش از اندازه را ندارد هیچ کسی در این دنیا خوب کامل نیست اگر هم فکر می‌کنیم همه‌ی ما در تنها ی کارهایی کردیم که با عنانی شدن آن شاید نظر افراد تغییر کند البته که این تغییر بستگی به چند متغیر دارد نوع کاری که انجام دادیم، استمرار آن کار، پافشاری بر آن و درنهایت واقت ما در توجیه خودمان.... در پایان باید بگوییم من مخاطبی هستم که روزی با افتخار از سلایقم صحبت می‌کردم اما با حذف هر کدام، انتخاب هایم کم و کمتر شد و فعلاً باید از نو سازمان بدhem. ما چیزی نیستیم که در جمع می‌گوییم ما چیزی هستیم که در تنها ی و در کنار نزدیک ترین افراد زندگی مان نشان می‌دهیم ...

دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر
کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
گفتند یافت می‌نشود جسته‌ایم ما
گفت آنک یافت می‌نشود آنم آرزوست

ظاهرت را میدانیم ، درونت چیست...؟

مهدیه احمدی

امان از روزی که احساس کنیم تمام تصوراتمون غلط بوده و اشتباه فکر می‌کردیم.... درباره‌ی یک اتفاق، یک جبهه‌ی سیاسی یا یک فرد. آدمی زنده است با آموخته هایی که در دوران زندگی کسب کرده با خوب و بد هایی که برای خودش کشیده با تمام احساسات و تفکراتی که در موقعیت های مختلف شکل گرفته، با علائق و اولویت ها. اما برای ما در این دوران متزلزل زیست مان، در این جهان بر پایه معلق چه چیزی مانده جز آنکه نگاه کنیم و افسوس بخوریم. افرادی که با هنرشنان به ما عشق دادن و ما احساس کردیم در این دنیای عجیب تنها نیستیم، در هر زمانی با هر حال روحی ای با هنر و صدای آن ها حس خوبی گرفتیم و آرام شدیم، اما به همان اندازه روزی که با چهره‌ی واقعی آن ها رو برو شدیم بیشتر در خودمان فرو رفتیم بیشتر فهمیدیم که تنها ییم. ما در این روزها، روزهای عجیبی را پشت سر می‌گذاریم روزهایی که یکی پشت دیگری می‌فهمیم هوا دار چه کسانی بودیم و چقدر در زندگی آنها به عنوان مخاطب ارزشمندیم.

روز جهانی کتاب

یگانه بهزادفر

بهبود عملکرد حافظه، تقویت قوهٔ تخييل و ادراك، كاهش استرس، بهبود مهارت های ارتباطی و توسعهٔ تفکر انتقادی اشاره کنیم.

وضعیت مطالعه در ایران چگونه است؟

کتاب همان یارمهربانی است که از دوران کودکی به ما یادآور شده اند که از آن غافل نباشیم اما آمارهای منتشر شده از سمت منابع مختلف نشان میدهد که بر خلاف انتشار تعداد زیادی کتاب در زمینه های مختلف میزان مطالعهٔ افراد در ایران بسیار پایین است. علت این امر چه میتواند باشد؟

یکی از دلایل آن فرهنگ کتاب خوانی است؛ این فرهنگ باید از دوران کودکی و درخانواده توسط والدین و سپس در مدارس ترویج شود اما متاسفانه در دنیای امروز و در پی درگیری با فضای مجازی شاهد آن هستیم که جمله‌ی «اینستا بعد کتاب» برای کودکان و نوجوانان بعضاً جذاب تر

(۲۳ آردیبهشت) توسط یونسکو روز جهانی کتاب و حق مولف نامگذاری شده و از دلایل انتخاب این روز یکی سنت مردم کاتالونیای اسپانیا است که هر سال در این روز با فروش هر کتاب یک گل رُز به خریدار داده می‌شود و از طرف دیگر تقارن آن با تولد یا مرگ تعدادی از نویسندها و چهره‌های ادبی مشهور جهان نظیر: میکل سروانتس، ویلیام شکسپیر، اینکا گارسیلاسو دلاوگا، مانوئل وایه خو و ولادیمیر نابوکف و... از شخصیتهای فرهنگی جهان است.

چرا کتاب بخوانیم؟

کتاب یکی از ابزارهای انتقال دانش است که طی سال‌های طولانی تجربه ها و اندیشه های افراد گردآوری شده. از فواید کتاب خوانی میتوانیم به ارتقای نقش فردی و اجتماعی و گسترش لایه‌های فکری افراد، آشنایی با مسائل زندگی و راهکارهای برطرف سازی آن، افزایش آگاهی،

مطالعه و جامعه

سقراط میگفت: جامعه وقتی فرزانگی و سعادت می‌یابد که مطالعه، کار روزانه اش باشد به گفته‌ی یکی از جامعه شناسان جامعه‌ای که روز به روز میزان افراد باسروادش افزایش می‌ابند و سطح تحصیلات رشد جهشی دارد بطور طبیعی نیازش به کتاب و کتابخوانی بیشتر میشود. شواهد نشان میدهد که مردم جامعه با افزایش معلومات عمومی خود، علاقه مندی بیشتر نسبت به قبل به مطالعه نشان میدهند با این وجود جامعه ما از چند درد متفاوت رنج میبرد مانند فرهنگ کتابخوانی در میان نسل جوان، ورود نسخه‌های بیشمار از مطالب بی محظا، نبود مطالب باکیفیت و... است، به همین دلیل وظیفه‌ی افراد فرهیخته و نهادهای کشور گسترش فرهنگ کتاب و کتابخوانی است. یکی از مسائلی که باید یادآور شد رعایت حق نشر و ناشر (حق امتیاز) است که باید به رسمیت شناخته شود و محترم شمرده شود تا زین راه به گسترش اندیشه‌ها و فرهنگ کمک کنیم.

در آخر روز جهانی کتاب و کتابخوانی را به همه دوستداران کتاب و تمامی صاحب قلمان که سازندگان جهانی بهتر هستند، تبریک می‌گوییم و با نوشته‌ای از مُنتسکیو مطلب را به پایان میرسانم:

منتسکیو: من هیچ غمی نداشتم که خواندن یک صفحه کتاب از بین نبرده باشد. کتاب، عمر دوباره است. در دنیا لذتی که بالذات مطالعه برابری کند، نیست.

است و عده‌ای از والدین هم گویا مشکلی با این الگوسازی ندارند! بنا به نظر دکتر مجید حسینی اگر بخواهیم یک ساختار اقتصادی را در پس هر فرهنگ تصور کنیم میتوانیم بگوئیم که دغدغه‌ی فعلی افراد کم درآمد جامعه که قشر زیادی از مردم ایران را تشکیل میدهند رفع نیازهای اساسی و مادی زندگی است.

و در وضعیت سخت معیشتی این فکر که باید به ارتقای سطح فرهنگی توجه کنیم و یا هزینه‌ای برای آن کنار بگذاریم در ذهن این قشر جای خودش را به این فکر که چگونه باید معیشت خود را تامین کنیم میدهد. اگر هر مسلسله مراتب نیازهای آبراهام مزلو را تصور کنیم اگر ابتدا نیازهای اساسی مانند نیازهای مادی به مدت نسبتاً طولانی تامین نشوند فرد برای تامین نیازهای دیگر برانگیخته نخواهد شد. اما اگر صرفاً بخواهیم هزینه‌ی پرداخت کتاب را در میان قشر متوسطی که اوقات فراغت خود را با هزینه‌های هنگفت اینترنت و یا گذران وقت در فضاهای مجازی پرمیکنند در نظر بگیریم در پیشنهاد به این مسئله میخواهم بگویم که این افراد میتوانند با پرداخت اندک هزینه‌ای عضو کتابخانه شوند و یا از مقالات، نشریه‌ها و کتب رایگان که با رعایت حقوق ناشر و نویسنده در اختیار آنان قرار داده شده مراجعه کنند. از دیگر دلایل عدم مطالعه احساس عدم نیاز افراد به کسب آگاهی جدید است، شاید ما فکر میکنیم که بالارفتن سن و کسب تجربه برایمان کافیست اما مطالعه کتب مختلف به ما کمک میکند تا بتوانیم از دیدگاه‌های دیگر به مسائل نگاه کنیم و در ک متفاوتی از آنها بدست آوریم. اینشتین میگوید: افکار و اندیشه‌های انسان به گونه‌ای است که ممکن است فقط خواندن یک کتاب پایه اندیشه‌ها و افکار انسان را بر مبنای جدید یا در مسیر خاصی قرار دهد و چه بسا ممکن است کتابی مسیر سرنوشت میلیون‌ها انسان را تغییر دهد.

سلبریتی های مجازی

الله یقینی

چون خیلی از افراد عضو در فضای مجازی به صورت آگاهانه این افراد را دنبال می‌کنند و چون موفقیت و ثروت و خوشبختی ظاهری این افراد را می‌بینند می‌خواهند به هر نحوی مانند آنها شده و در آخر آنها را الگوی خود قرار می‌دهند و تمام سعی شان را می‌کنند که مثل آنها رفتار کنند مثلاً می‌بینند که این سلبریتی‌ها چه مارک لباسی را بیشتر می‌پسندند و می‌پوشند و یا حتی از چه وسایلی بیشتر استفاده می‌کنند و حتی برای خرید هر چیزی کجا را تبلیغ می‌کنند که واسطه آنها سایت‌ها و آنلاین شاپ‌ها برخی کمپانی‌ها معروف و مشتریشان بیشتر می‌شود و به طور مشهود مصرف گرایی را به نوعی تبلیغ می‌کنند این قسمت بحث برای افرادی بود که به صورت آگاهانه و با شناخت کامل این صفحات را دنبال می‌کند و اما چرا غیر مستقیم؟!

خودمان معروفشان کرده ایم یا خودشان....؟!
بی‌شک همه ما در این عصر هوشمند عضوی از فضای مجازی هستیم و همه ما به نحوی با این فضا آشنایی کامل داریم در این بین برخی از ما در صفحات مجازی خود برخی سلبریتی‌ها را دنبال می‌کنیم چه سلبریتی‌هایی که به واسطه کار و هنر شان به شهرت رسیده باشند چه سلبریتی‌هایی که به واسطه پول و ثروت و سبک زندگی لاکچری شان مشهور شده باشند، ما آنها را دنبال می‌کنیم. اگر بخواهیم با خودمان رو راست باشیم چه به صورت مستقیم چه به صورت غیرمستقیم همه ما تحت تاثیر سبک زندگی و گاه‌آ صالحی که این سلبریتی‌ها در صفحات مجازی خود به اشتراک می‌گذارند قرار می‌گیریم چرا می‌گوییم مستقیم؟!

این مطلب شما را دعوت می‌کند به تأمل درباره اینکه قبل از دنبال کردن صفحه مجازی یک سلبریتی خود چه سبک زندگی داشته اید و بعد از دنبال کردن آن سلبریتی سبک زندگی شما چه تغییراتی را شامل شد؟! همه ما می‌دانیم که در کشور ما کنترل‌هایی توسط مقامات نسبت به فضای مجازی صورت می‌گیرد اما این کنترل‌ها چه تاثیری و تا چه میزان بر چیزهایی که این سلبریتی‌ها در صفحات شخصی خود به نمایش می‌گذارند، داشته است؟ می‌شود گفت به میزان خیلی کم، پس الان می‌توان به قطع یقین گفت که کنترل اصلی به دست خودمان می‌باشد و باید هر شخص برای خودش فیلتری شخصی بسازد که تمام دنبال کننده‌ها اعم از سلبریتی و غیر سلبریتی از این فیلتر بگذرند تا بتوان از فضای مجازی نه برای تغییرات و الگوهای بد بلکه برای رشد و نموده خود استفاده کنیم.

و در آخر این مطلب می‌خواهم این موضوع را مجدداً متذکر شوم که این ما هستیم که لقب سلبریتی را به اعضای فضای مجازی می‌دهیم و آنها به واسطه لقبشان چه مستقیم و چه غیر مستقیم در ما تاثیر می‌گذارند.

چون الگوریتم برخی از برنامه‌های فضای مجازی مانند اینستاگرام برای اعضا سعی می‌کند صفحاتی را به نمایش بگذارد که جذاب‌تر و به نوعی ترویج کننده و از همه مهمتر پست‌ها و صفحاتی را نشان می‌دهد که دنبال کننده و لایک و نظرات بیشتر داشته باشد، فکر کنم که همه ما در این تله فضاهای مجازی گرفتار شده ایم که از روی کنجکاوی وارد صفحه یکی از سلبریتی‌ها شده و همین کنجکاوی باعث شده چندین ساعت ماصفحه آن فرد را زیر و رو کنیم در اینجا می‌توان گفت ما به نوعی گرفتار در این تله شده ایم و به صورت غیر مستقیم با سبک زندگی و چیزهایی که آن فرد سلبریتی به نمایش گذاشته است آشنا شده و گاهای به فکر فرو رفته ایم. در اینجا لازم به ذکر است که همه تبلیغات و پست‌های سلبریتی‌ها باعث انحراف و به نوعی بد نیستند و در بین آنها کسانی هستند که سبک زندگی و امور نیکو را ترویج و تبلیغ کنند. خوب یا بد همه ما به نوعی با سلبریتی‌های مجازی ارتباط داریم و تا آنجا که می‌دانید این سلبریتی‌ها از بودن مادر صفحه هایشان گاهای سودهای کلان می‌برند. آیا تابه حال به این موضوع دقیق را می‌شناسید؟

کرده اید که این ما اعضای معمولی فضای مجازی هستیم که این افراد را مشهور کرده ایم و باعث می‌شویم لقب سلبریتی به این افراد داده بشود یعنی می‌توان به جرات گفت این خود ما هستیم که اجزه میدهیم آنها سبک زندگی، پول و ثروت و گاهی کارهای ناهنجار انجام دهند. موضوع زمانی جالب می‌شود که همین افراد سلبریتی ای که توسط ما مشهور شده‌اند بعدها سبک زندگی ساده و معمولی ما را به سخره بگیرند و این موضوع باعث می‌شود برخی از افراد زود باور فضای مجازی برای این که نشان دهنند با افراد معمولی فرق می‌کند شروع به الگو سازی ناصحیح کنند.

این مطلب یک مطلب علمی نیست که بخواهد به شما آمار و ارقام و دلیل و منطق درباره دنبال کردن این سلبریتی‌های مجازی بدهد، بلکه

کشور ها همواره به دنبال تقویت نیروی نظامی بودند و تقویت نیروی نظامی در گرو تربیت سرباز برای پایگاه نظامی کشور بود. ولی قبل از نوع برخورد و تربیت سربازان مسئله این بود که چطور افراد را به سرباز بودن جذب کنند. یکی از راه حل های این مسئله اجباری کردن خدمت سربازی بود که شکل مدرن آن در سال های انقلاب فرانسه به کار گرفته شد. قدرت کشور فرانسه پس از این طرح در زمینه ارتش و نیروی نظامی از قرن ۱۹ به بعد کشور های دیگر را تشویق به اجرای این طرح در مملکت خویش کرد. اینکه روند و فرایند چگونگی دافعه نسبت به سرباز بودن در ایران به چه نحو بوده است، بحثی مفصل است که در این متن نمیگنجد اما آن چیز که میخواهیم به آن پپردازیم مقاومت جوانان در برخورد با این موضوع است و از طرفی این مقاومت سبقه واقعی دارد یا نه. در شرایط سخت زندگی اقتصادی و اجتماعی فعلی در کشور، وضعیت یک پسر جوان در کشور بدین صورت است که اگر تصمیم به رفتن به دانشگاه داشته باشد، برای ۴ سال و اگر ادامه تحصیل دهد نهایتاً تا ۸ سال از کشور فرجه میگیرد تا درس بخواند و تا میتواند کار های خرد و بعضاً بی ارتباط با رشته اش انجام دهد. پس از این ۸ سال و به طور دقیق تر و کمک گرفتن از آمار ها، پس از این ۴ سال، جوان کشور موظف است که به سربازی برود و برای ۲ سال تمام اهداف و برنامه ریزی کاری و زندگی خود را به تاخیر بیندازد.

حال بیایید کمی دقیق تر شویم و ببینیم اگر جوانان مجبور به رفتن به سربازی شوند، عملاً چه آسیب هایی را شاهد خواهیم بود. در نظر بگیرید جوانی را که پس کنکور تصمیم میگیرید در دانشگاه شروع به تحصیل کنید و اتفاقاً در طی تحصیل خود در رشته مرتبط مشغول به کار می شود، حال این وقفه ۲ ساله سربازی آیا باعث نمی شود که جوان مشتاق و در اشتغال کامل فرصت شغلی و به تبع آن آینده خود را از دست بدهد؟!

سربازی

زهرا قادر

سربازی، خدمت مقدس یا تلف کردن ۲۴ ماه از عمر!

بدون هیچ تردیدی سربازی رفتن برای جوانان کشور دغدغه بزرگی است و کم تر دیده و شنیده ایم که فردی با انگیزه کافی از سربازی رفتن صحبت کند. مسئله سربازی از سال های قبل از انقلاب در ایران و قبل از جنگ جهانی اول در جهان مطرح بود.

از حوزه رشته و تخصصشان وادار می‌کند.

اجدا از تمام این مطالب بحث رفاهی و بهداشت در سر بازی هم مطرح است و گاهای سلامت روانی و جسمانی سر باز را تهدید می‌کند. چون سر باز سر باز است به او احترام گذاشته نمی‌شود و این مستقیماً شان اورا پایین می‌آورد. اگر سر باز متاهل باشد و به تمام دوره آموزشی خود را دور از خانواده اش باشد، آیا مشکلی برای خانواده او پیش نمی‌آید؟! اگر صاحب فرزند باشد و فرزند او ساعت ۳ صبح ت بش بالا رود، همسرش بدون شوهر دچار سختی نخواهد شد؟!...

تمام مطالب بالا در حکم آسیب شناسی سر بازی برای سر باز و خانواده او بود. همگی می‌دانیم که تخریب و برهم زدن کلی مسئله سر بازی، خارج از ذهن بوده و عملاً ناممکن است ولی آیا نمی‌توان با اصلاحات و برخی سیاست گذاری‌ها به بهبود وضع سر بازان کمک کرد؟ پیشنهاد ما در این مورد برنامه ریزی راهبردی و مفید است که شامل طرح‌هایی است که بتواند به بازدهی و بهبود کمک کند. مثل طرح تغییر نگرش نسبت به نقش سر باز. یا طرح جبران خسارت اقتصادی و از دست دادن فرصت‌های شغلی سر باز، که او بداند از این لحاظ در امنیت است و نهایتاً قرار دادن سر بازان در مکان مناسبشان که به خوبی استعداد‌های اورا شکوفا سازد و از طرفی کاری انجام گیرد.

مهم ترین سرمایه هر کشور سرمایه انسانی است و اگر آن سرمایه انسانی جوان پر شور و پر انرژی نیز باشد ارزشش دوچندان خواهد بود. پس توصیه می‌شود قبل از اینکه اوضاع برای جوانان کشور بدتر شود فکری به حالشان کنیم و از سرمایه‌هاییمان استفاده کنیم.

جبار همواره از مقولاتی بوده است که وقتی بر سر موضوعی قرار می‌گیرد، یک نوع احساس جاذبه نسبت به رعایت نکردن آن و دافعه نسبت به رعایت آن ایجاد می‌کند. پس لفظ اجباری بودن سر بازی به تنها یی بار منفی بسیاری را ایجاد خواهد کرد. از طرف دیگر بحث آن مطرح است که در سر بازی چه برنامه‌ها و آموزش‌هایی برای جوانان در نظر می‌گیرند و آیا این محتوا آموزشی مناسب و کارآمد هست یا نه و آیا اصلاً مقدار زمان سر بازی با محتوا هماهنگ است یا نه. در سر بازی به مدت ۲ ماه که دوره آموزشی نام دارد، انواع مختلف کارهای گروهی و رژه را آموزش می‌دهند و مختصراً یادگیری کار باسلحه. خب سوال اینجاست که این دو ماه صرف آموزش می‌شود تا سر بازان در صورت نیاز یگان‌های کشور و شرایط جنگ سخت برای کشور آماده بشوند و با توجه به محتوا آموزشی، این دو ماه کفايت نمی‌کند؟! اگر بله نیاز به ۲۲ ماه دیگر چیست که جز احساس تنفر نسبت به آن هیچ خیر دیگری ندارد! از طرفی آموزش زندگی در شرایط سخت نیز در همین دو ماه به قدر کافی اتفاق می‌افتد. وقت طلاست، بارها این جمله را شنیده ایم و به خوبی می‌دانیم که جوانی فرصتی است که اتفاقاً وقت و زمان نقش بسزایی در بهتره بردن از فرصت‌ها فراهم می‌کند و چیزی که مشخص است اتلاف وقت خیل عظیمی از جوانان پسر در دوران سر بازی است. از طرفی یک برنامه منظم و مدون و ثابت نیز برای سر بازی وجود ندارد و هر سال قوانین تغییر می‌کند. در سال‌هایی از قوانین کشور، دولت برای تأمین بودجه خود سر بازی را خریدنی اعلام کرد و هر کس که نمی‌خواست به سر بازی برود می‌توانست آن را بخرد و نهایتاً کار پایان خدمت خود را بگیرد. این سیاست ضاهراً تا حدودی مفید افتاد ولی برای افرادی که تمکن مالی برای پرداخت آن را نداشتند باز هم مشکل بود. بودن در سر بازی استعداد و حرفة تخصصی سر باز را نیز ضایع خواهد کرد و افراد را ضمن متخصص بودن به کارهای خارج

آزادی مطبوعات به این امر تاکید دارد که تمام مردم حق ابراز نظر دارند و می‌توانند دغدغه مند مسائل و مشکلات اجتماعی خود باشند مطبوعات گستره بسیار وسیعی دارد یعنی همانطور که می‌دانیم تنها به روی یک موضوع فوکوس نمی‌کند از مسائل اقتصادی و اجتماعی گرفته تا مسائل سیاسی و فرهنگی می‌تواند سوزه‌ی دست روزنامه‌نگاران شود.

اساس و هدف ایجاد شفاف‌سازی و افشاگری از واقایع اجتماعی یک جامعه است یعنی آگاهی بخشی از مسائل اجتماعی و دادن راه حل‌هایی برای حل مسائل از طرفی دیگری ملزم هستند که در چارچوب‌هایی که هر دولتی برای آنها تعیین می‌کنند فعالیت کند یعنی میتوان گفت که مطبوعات تیغ دولبه‌ای است که باید حد وسط را در انتشار اخبار رعایت کند بخواهم به زبان ساده‌تر بگویم رسالت مطبوعات یعنی رعایت باید و نباید های حکومت و دولت وقت و انعکاس مسائل و هم‌صداهای با مردمی که اعتمادشان سرمایه رسانه هست رسالت یک روزنامه نگار در مرحله اول نوشتن مسائل و مشکلات اجتماعی بدون هیچ سمت و سوی خاصی هستش که متاسفانه برخورد ایدئولوژیک با مطبوعات و سفارشی‌سازی بودن آنها باعث می‌شود که آزادی از مطبوعات گرفته شود. یکی از مشکلاتی که در ایران هست و میتواند از دلایل عدم آزادی مطبوعات در ایران باشد جناح‌بندی هست که بسیاری از مطبوعات دارند و سخنگوی یک جناح خاص و احزاب خاص هستند که با به روی کار آمدن هر جناح و حزب مطبوعات مخالف به شدت تحت فشار قرار می‌گیرند و عدم شفاف‌سازی با خاطر جناح‌بازی‌های خاصی که اتفاق می‌وقتند نتیجه اش می‌شود عدم اعتماد مردم به مطبوعات داخلی و اعتماد به مطبوعات خارجی.

در همین راستا کارل مارکس جامعه‌شناس سرشناس کلاسیک سانسور را به شدت نقد می‌کند.

روز جهانی آزادی مطبوعات

زهرا سادات حسینی

سه مه و سیزده اردیبهشت هر سال در تقویم به نام روز آزادی مطبوعات نامگذاری شده است است که اولین بار در سال ۱۹۹۳ در سازمان ملل و به پیشنهاد یونسکو این روز را به دلیل اهمیت بالای استقلال مطبوعات برای انتشار اخبار درست نامگذاری کردند زیرا که تمام افراد جامعه حق دارند که از اخبار بدون پرده و مسائل و مشکلات جامعه خود باخبر شوند متاسفانه کشور ما ایران در رتبه بندی‌های سالانه که توسط خبرنگاران بدون مرز پخش می‌شود پایین ترین رتبه را دارد

جلوی شایعه پراکنی های را بگیرند و اطلاعات صحیح و درستی در مورد این بیماری را در دسترس عموم مردم قرار بدهند. انتظار میرود در شرایط کنونی که تمام مشکلات باهم تنیده شده اند از مسائل اقتصادی و اجتماعی گرفته تا کرونا مطبوعات یاید سعی کنند که با مطالبه گری خود و ایجاد جوشش و وحدت همگانی مردم و مسئولین را بسیج کند که در حل مشکلات یه همدیگر یاری برسانند.

این روز را به تمام روزنامه نگارانی که با محدودیت های موجود سعی میکنند بدون سوگیری خاصی و با تمام صداقت قلم در دست بگیرند را تبریک میگویم

به دلیل آنکه باید به جستجوی حقیقت و آزادی بود و روزنامه، تربیتون و بلندگوی مردم است تا مشکلات و صدای طبقات و اقسام پایینی در جامعه شنیده بشود. همچنین جامعه شناسان مكتب فرانکفورت معتقد بودند که رسانه ها در جهت اهداف دولت ها فعالیت میکنند و فرهنگ را تبدیل به صنعتی کرده اند که در راستای اهداف خود از آن استفاده کنند. شعار سازمان ملل برای روز آزادی مطبوعات در سال ۲۰۲۰ این بود که روزنامه نگاران نقش پادزه ری را برای اینفوگرافی (گسترش اطلاعات غلط) دارند مخصوصا در شرایط حال حاضر جهان که اپیدمی مانند کرونا تمام کشورها را درگیر خودش کرده تمام مطبوعات باید

تنوع فرهنگی، ارتباط موثر

زهرا قادر

برای رسیدن به توسعه ،
تنوع فرهنگی را جدی بگیریم

تنوع فرهنگی همانند میراث بزرگ بشریت است که می‌توان به عنوان منبع بزرگی برای تبادل اطلاعات و ارتباط موثر از آن استفاده نمود. تنوع فرهنگی همانند تنوع زیستی زیبایی نیز به حساب می‌آید. از طرفی هر جامعه‌ای برای تحقق اهدافش باید از تمام منابع انسانی و مادی و معنوی و... استفاده کند تا به نتیجه مطلوب برسد. فرهنگ هر کشور و سرزمین از منابع بزرگ و مهم آن کشور به حساب می‌آید.

حال اگر با نگاه تنوع فرهنگی به این مسئله نگاه کنیم، میزان منبع فرهنگی کشوری مثل ایران که در زمینه تنوع فرهنگی، بسیار غنی است موفق خواهد شد تا آرمان‌ها و اهداف خود را محقق سازد ولی به شرط‌ها و شروط‌ها و آن شرط پرداختن و اهمیت دادن به این موضوع است. نگاه کردن از دیدگاه تنوع فرهنگی به ما نگرشی می‌بخشد که می‌توانیم ضمن دیدن و درک تفاوت‌ها، به گفتگو و تبادل نظر بپردازیم. درواقع هدف از داشتن همچین روز جهانی، این بود که گفتگو کردن و ارتباط برقرار کردن

نومبر سال ۲۰۰۱ بود که در یونسکو بیانیه‌ای در باب تنوع فرهنگی صادر شد که نتیجه اش نام گذاری روز ۱۱ می مصادف با ۳۱ اردیبهشت ماه به نام روز جهانی تنوع فرهنگی شد. تنوع فرهنگی به معنای گوناگونی و تفاوت فرهنگ جوامع انسانی است. وقتی از تنوع فرهنگی حرف می‌زنیم منظورمان تفاوت فرهنگی بین کشور‌ها نیست زیرا در خود مرز‌های سرزمینی هم این نوع تنوع دیده می‌شود. مثلاً در کشور خودمان ایران، بسیار زیاد خرده فرهنگ‌های رسمی و غیر رسمی وجود دارد که به دلیل کثرت آن، گاهی اصلاً متوجه بعضی هایشان نیستیم.

او ضمن تنوع های توان به گفتگو پرداخت چرا که گفتگو و ارتباط موثر خود شاه کلید اصلی حل مسائل است. گر بخواهیم کمی دقیق تر شویم می توانیم به بحث نسبی گرایی فرهنگی نیز بپردازیم. نسبی گرایی فرهنگی می گوید که برای درک و فهمیدن هر نوع فرهنگ، باید در بستر و زمینه همان فرهنگ تلاش کرد و فهمید. درواقع باید عینک مخصوص هر فرهنگ را بزنیم تا از دید آن فرهنگ به درک آن بپردازیم. برای نتیجه گیری باید گفت که اگر به دنبال رشد و توسعه و تحقق آرمان ها و اهداف ملی و میهن خود هستیم، باید از نتایج سودمند پرداختن به تنوع فرهنگی غافل شویم همانا آبادانی در گرو داشتن مردمانی با تفکر ابادی است.

برای تمامی فرهنگ ها از هر کدام که هستند، راحت تر اتفاق بیفتند. آشنا شدن و کار کردن در زمینه تنوع فرهنگی ضمن تمام اثرات مثبت، به نوآوری و خلاقیت نیز می انجامد. بدین صورت که وقتی در معرض گفت و گو و شنیدن و بررسی مسائل تازه تر و متنوع تر قرار میگیرم، ذهنمان به لحاظ خلاقیت نیز فعال میگردد و نوآوری های بیشتری در زمینه های مختلف صورت می گیرد. چه بسا بتوان در زمینه توسعه نیز از همین مسئله استفاده کرد. در دیدگاه و نگرش علمی، داوری ارزشی اساسا معنای درستی ندارد و اینگونه است که هر مقوله علمی به نوبه خودش دارای اهمیت و ارزش واقعی است. دیدگاه تنوع فرهنگی نیز به مامی فهماند ارزش و اهمیت هر فرهنگ برای خودش حفظ می شود

و سلامتی داشتیم. خبارهای ضد و نقیض حال و احوالمان تغییر می‌کرد. حالا یک سال و چند ماه از این ماجرا می‌گذرد و هر روز شاهد موج جدیدی هستیم، امواجی که همه ما را در خود خفه کرده و بلعیده اما کاری از کسی بر نمی‌آید. ناراحتی در قلب همه موج می‌زند، شهر در سکوت و آدمها در تنها ی خود غرق شدند. روزهای اول ما دم از خلوت کردن با خود می‌زدیم و می‌گفتیم فرصت خوبی پیش آمد تا خودمان را بهتر بشناسیم اما حالا نمی‌خواهیم خودمان را بهتر بشناسیم! دیگر هرچه شناخت بود بدست آوردیم، هرچه کیک بود پختیم، هرچه کتاب بود خواندیم، هرچه فیلم بود دیدم و در این بین عزیزانی را هم از دست دادیم و طعم تلخ از دست دادن‌های کرونایی را چشیدیم. حالا دیگر رعایت کردن سخت شده، ماسکها بر صورتمان چسبیده و جزئی از وجودمان شده، نفس‌ها در سینه حبس است و مانند دقایق نهایی فوتیال، مانند وقت اضافه و پنالتی احتیاج داریم به یک نفر که توب را وارد دروازه کند و از این بلا تکلیفی نجاتمان دهد. کاش خود خدا به دادمان برسد!

سايه ی سنگين کرونا

زینب سادات حسینی فر

قرمز را رد کردیم به سمت مشکی میرویم!.

دیگر بیش از یک سال از ورود ویروس منحوس کرونا به کشورمان می‌گذرد. روزهای اول به امید گرم شدن هوا و رفتن این ویروس روزها را گذراندیم. طبیعتاً آن روزها زیر لب از زمین و زمان گلایه داشتیم، اما هر طور شده بود خودمان را با شرایط وفق دادیم. چه نان‌ها و کیک‌ها که نپختیم!

رفته رفته هر کدام مان در لامک تنها ی خود فرو رفتیم، عده‌ای خسته شدند و گفتند اصلاً کرونا چیست، عده‌ای هم به کار و زندگی خود با رعایت همه آن پروتکلهایی که همه می‌دانیم به زندگی ادامه دادند. ما نمی‌توان گفت زندگی عادی، همه ما با غمی پنهان در وجودمان دست و پنجه نرم می‌کردیم و با اچه روزهای سختی گذراندیم و امید به بهبود

آنتونی گیدنر

جهانی شدن چگونه دنیای ما را شکل می‌دهد؟

جهان لغزنده است

علی عطاران

کتاب بخواهیم

زهرا قادر

(جهان لغزnde است) اثر آنتونی گیدنر

«جهان با شتاب پیش می‌رود و به پایان خودش نزدیک می‌شود» این نخستین جمله از کتاب جهان لغزنده است اثر گیدنر. این کتاب در باب جهانی شدن و چالش‌های آن به قلم روان و خواندنی است. گیدنر نویسنده و متفکر علوم اجتماعی که در سال ۹۱ به صورت صوتی مجموعه مباحثی را در رادیو به ضبط برد، بعداً به صورت یک کتاب مدون به نام جهان لغزنده است، جهانی شدن چگونه دنیای مارا شکل می‌دهد، درآمد. در این کتاب که کم حجم هست و به ویراست دوم رسیده، مباحثی مطرح می‌شود که می‌گوید ما همراه با روند جهانی شدن و رشد بسیار سریع

جهان در زمینه‌های مختلف با چه چالش‌هایی روبه رو هستیم. گیدنر معتقد است عصر ما همراه با علم و فناوری و تفکر عقلانی رشد کرده است که ریشه اش را می‌توان در عصر روشنگری قرن هفدهم و هجدهم جستجو کرد. گیدنر در این کتاب می‌گوید که جهانی شدن انواع ابعاد گوناگون را به همراه آورد مثل ریسک و عدم قطعیت. درواقع او معتقد است که جهان امروز بیش از آنکه تحت کنترل قرار گرفته باشد، غیر قابل پیش‌بینی شده است و عملاً از کنترل خارج شده است درواقع جهان لغزنده است! از چالش‌های علم فناوری گرفته تا تغییرات آب و هوایی ناشی از دستکاری انسان‌ها در طبیعت، در زمینه جهانی شدن قابلیت بحث و گفتگو دارد. گیدنر می‌گوید این مطلب که جهانی شدن در خدمت دغدغه‌های آمریکا و دیگر ملت‌های ثروتمند است تاحد زیادی صادق است و ایالات متحده را قادر برتر جهان می‌داند چه از نظر فرهنگی و یا نظامی و اقتصادی. با این وجود او می‌گوید که جهانی شدن با آمریکایی شدن یا غربی شدن کاملاً متفاوت است. درواقع او معتقد است که مداخله کشور‌های غیر غربی زیاد شده است و شکل و آرایش قدرت در جهان تغییر کرده است. او در ادامه می‌گوید که در میان تغییرات در جریان جهان، تغییرات در زندگی شخصی مان بسیار مهم و حائز و اهمیت است.

کتاب جهان لغزنده است در پنج فصل به نام‌های جهانی شدن، ریسک، سنت، خانواده و دموکراسی تدوین شده است. همان‌طور که گفتیم این کتاب از گیدنر در حجم کم و مناسبی است که به رغم صفحات کم‌ش مطالب مفید و کافی دارد پس خالی از لطف نیست که این کتاب از نشر پارسه را بخوانید و لذت ببرید.

قصه نیستم که بگویی...
نغمه نیستم که بخوانی...
صدا نیستم که بشنوی...
یا چیزی چنان که ببینی
یا چیزی چنان که بدانی....

من درد مشترکم
مرا فریاد کن
دستانت را به من بده
دست های تو با من آشناست...

زیرا که من
ریشه های تورا یافته ام
زیرا که صدای من
با صدای تو آشناست

sociology_alzahra

t.me/ sociology_alz